

Wet veiligheidsregio's

Deel I - Hoe, wat en waarom?

Dit is het eerste deel van een drieluik over de Wet veiligheidsregio's die per 1 oktober 2010 in werking is getreden. Deel I biedt algemene informatie over de Wet veiligheidsregio's en volgt daarbij de indeling van de wet. Deel II bestaat uit de geconsolideerde tekst van de Wet veiligheidsregio's en de Ambtsinstructie commissaris van de Koning. Het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's (inclusief de verwijzing naar de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's) zijn te vinden in Deel III.

Inhoud

Inleiding	6
1 Meer veiligheid voor de burger	10
2 De gemeente	14
3 De veiligheidsregio	18
4 De brandweer	32
5 De GHOR	36
6 De meldkamer	42
7 Coördinerend functionaris	46
8 Landelijke doelstellingen	50
9 Bovenlokale rampen en crises	54
10 Informatie en communicatie	60
11 Bijstand	64
12 Buitengewone omstandigheden	68
13 financiële bepalingen	72
14 Toezicht	76
17 Nederlands instituut fysieke veiligheid	80
18 Nederlands bureau brandweerexamens	84
19 Sturing rijksoverheid	88
20 Bijlage	92
• algemeen gehanteerde afkortingen	
• enkele definities	
• meer informatie	
• Linkerkant: paragrafen Wet veiligheidsregio's	
• Rechterkant: stroomschema drieluik	

Inleiding

Aanleiding

De Wet veiligheidsregio's kent een lange voorgeschiedenis met een aantal zeer tastbare aanleidingen, zoals de vuurwerkramp in Enschede in mei 2000 en de Nieuwjaarsbrand in café 'De Hemel' in Volendam in 2001. Door de toenemende verstrengeling tussen economie, technologie, ecologie, cultuur en bestuur is de complexiteit van de samenleving sterk toegenomen. Omdat de dreiging vanuit de 'klassieke' rampen werd verruimd met nieuwe ramptypen - zoals de MKZ-crisis van 2003, de dreiging van een griep epidemie, terreurdreiging en de 'stroofzoutcrisis' - is de rampenbestrijding in de loop van de jaren uitgebreid naar crisisbeheersing. De nieuwe vormen van dreiging vragen om een ander soort aanpak, partners en strategie. De behoefte ontstond aan een grotere organisatieschaal dan de gemeentelijke schaal: de meeste gemeenten zijn immers te klein om alle taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing te kunnen invullen.

Ook de behoefte aan multidisciplinaire samenwerking nam meer toe, met zowel de traditionele veiligheidspartners als nieuwe partners. De burger mag immers van de overheid verwachten dat ze in staat is om samen te werken bij rampen en crises. Kortom, de slagkracht en professionaliteit van de hulpverlening in Nederland moest worden vergroot. Om dat te bewerkstelligen is het noodzakelijk dat uniforme hulpverleningsniveaus ontstaan binnen samenwerkingsgebieden (veiligheidsregio's) in verband met onderlinge bijstand en opschaling.

De hierboven genoemde ontwikkelingen leidden parallel tot een discussie over een meer adequate organisatie voor rampen- en crisisbeheersing. Al in 1993 werd besloten tot

het inrichten van 25 politieregio's. In haar Nieuwjaarspeech van 1994 gaf toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, mevrouw Dales, aan dat een omslag van de brandweer - van een technisch uitvoerend apparaat naar een spilorganisatie en verdere professionalisering - nodig was zoals deze ook inmiddels bij de politie in gang was gezet. De tijd van vrijblijvende samenwerking tussen gemeentelijke brandweerkorpsen was wat haar betrof voorbij. De eerste stappen naar regionale brandweerorganisaties zijn toen gezet.

De evaluaties van onder andere Enschede en Volendam gaven nogmaals aan dat de bestuurlijke organisatie en schaal van de rampenbestrijding tekort schoot. De Commissie-Brouwer van de VNG erkende in 2002 dat veel gemeenten simpelweg te klein zijn om een ramp of crisis van enige omvang aan te kunnen en raadde aan op zoek te gaan naar samenwerkingsverbanden. De Raad voor het Openbaar Bestuur bracht in 2003 het advies uit om de rampenbestrijding en crisisbeheersing als verlengd lokaal bestuur te organiseren. Dit resulteerde in 2004 in het Kabinetsstandpunt veiligheidsregio's en in het in het kabinetsakkoord van 2007 werd gekozen voor verlengd lokaal bestuur. Dit alles heeft geleid tot de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's en bijbehorende besluiten per 1 oktober 2010.

Doel Wet veiligheidsregio's

De wet veiligheidsregio's beoogt een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. De wet bepaalt dat veiligheidsregio's als gemeenschappelijke regeling moeten worden vormgegeven op de

schaal van de politieregio's. Dit is beslist geen trendbreuk met de bestaande praktijk. Ook op basis van bijvoorbeeld de (oude) Brandweerwet 1985 dienden de gemeenten al regio's te vormen en de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo) ging er ook van uit dat dergelijke regio's waren ingericht. De Wet veiligheidsregio's bouwt dus voort op bestaande structuren.

De bestuurlijke structuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt met duidelijke taken en bevoegdheden neergezet. Brandweer en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) komen onder één bestuur, dat dezelfde leden heeft als het bestuur van de politie. Het aansturen van de hulpverleningsdiensten en een gecoördineerde aanpak is daardoor gemakkelijker en slagvaardiger. Dit geldt ook voor de samenwerking tussen het regionaal college politie en de multidisciplinaire uitvoerende diensten. De regionale schaal vergroot verdere professionalisering. Het gelijktrekken van de territoriale gebiedsindeling legt een essentiële basis voor multidisciplinair optreden in geval van ramp of crisis. Omdat de veiligheidsregio via verlengd lokaal bestuur is vormgegeven, blijft de betrokkenheid van de gemeenten bij brandweer en rampenbestrijding. Met de realisatie van de Wet veiligheidsregio's is het fundament gelegd voor de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing met het beoogde doel: de burgers beter te beschermen tegen risico's.

Leeswijzer

Drieluik

Deze brochure, deel I van het drieluik behandelt in vogelvlucht de kaders van de wet, de Aanpassingswet veiligheidsregio's, de besluiten (Besluit veiligheidsregio's en Besluit personeel

veiligheidsregio's), de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's en de Ambtsinstructie commissaris van de Koning.

De indeling volgt zoveel mogelijk de paragrafen van de wet (zie ook binnenzijde linkerflap). De paragrafen 1, 15, 16, 19 en 20 uit de wet worden niet nader toegelicht. Ook wordt alleen de beoogde situatie geschetst en is er geen vergelijking gemaakt tussen de situatie vóór en na deze nieuwe wetgeving. Elk hoofdstuk begint met een samenvatting van de belangrijkste punten uit de wet.

Deel II bestaat uit de geconsolideerde tekst Wet veiligheidsregio's, en de Ambtsinstructie commissaris van de Koning. Het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's (inclusief de verwijzing naar de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's) zijn te vinden in Deel III (zie ook stroomschema achterpagina uitklap).

Deze brochures zijn bestemd voor:

- burgemeesters, gemeenteraadsleden en (beleids)medewerkers van centrale en decentrale overheden;
- functionarissen die direct of indirect te maken hebben of krijgen met de veiligheidsregio, zoals medewerkers van brandweer, ambulance, GHOR-bureaus, meldkamers en politie;
- andere geïnteresseerden in veiligheidsregio's.

De algemeen gehanteerde afkortingen en definities zijn te vinden in de afkortingenlijst op pagina 94.

1

Meer veiligheid
voor de burger

Waarom veiligheidsregio's:

- rampen en crises kunnen gemeentegrenzen en de bestrijdingsmogelijkheden van gemeentelijke organisaties overstijgen;
- de schaalvergroting biedt mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering van de crisisbeheersing en rampenbestrijding;
- multidisciplinaire samenwerking en samenhangend veiligheidsbeleid;
- versterking professionaliteit van organisaties door bundelen van capaciteit, kennis, ervaring en financiën.

De veiligheidsregio beoogt:

- burgers beter te beschermen tegen risico's;
- betere hulpverlening en nazorg te bieden bij rampen en crises;
- brandweezorg, GHOR, rampenbestrijding en crisisbeheersing in geval van calamiteiten onder één regionale bestuurlijke regie;
- versterking van bestuurlijke en operationele slagkracht.

Slagkracht

De veiligheidsregio's zijn ingesteld om de crisisbeheersing en rampenbestrijding in ons land te verbeteren, zodat burgers beter beschermd worden tegen de risico's van brand, rampen en crises.

De Wet veiligheidsregio's beoogt een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. Met het vormen van veiligheidsregio's wordt uitvoering gegeven aan de in de afgelopen jaren gebleken wens de bestuurlijke en operationele slagkracht te vergroten.

'Gouden' uur

Het bestrijden van een ramp of crisis is een complexe operatie, waarbij vele actoren betrokken zijn en verschillende belangen op het spel kunnen staan. Bovendien gebeurt het niet vaak. Op routine kan niet worden gevaren, terwijl wel snel en adequaat moet worden gehandeld. Bestrijding is immers in het eerste 'gouden' uur na de ramp, essentieel voor het zoveel mogelijk beperken van materiële en immateriële schade. Rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn gebaat bij een vlotte, adequate en eenduidige aansturing van de hulpverleningsdiensten. De voorzitter van de veiligheidsregio neemt daarom bij bovenlokale rampen en crises de relevante bevoegdheden over van de betrokken burgemeesters. Zo is er sprake van eenhoofdig gezag, waardoor de bestrijding van de ramp of crisis daadkrachtig kan worden aangepakt.

2

De gemeente
(artikel 2 t/m 7 Wvr)

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van:

- de brandweezorg;
- de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- de geneeskundige hulpverlening.

Paragraaf 2 van de Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het college van burgemeesters en wethouders in de basis belast is met de organisatie van de brandweezorg en de geneeskundige hulpverlening, evenals de algemene rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Paragraaf 3 specificeert welke taken en bevoegdheden vervolgens aan de veiligheidsregio dienen te worden overgedragen. Verder is beschreven wat wordt verstaan onder verlengd lokaal bestuur en de haalplicht van de veiligheidsregio.

De burgemeester behoudt het gezag over de brandweer en blijft bevoegd bevelen te geven als er sprake is van gevaar. Hierbij kan gedacht worden aan: het ontruimen van gebouwen, de afsluiting van straten en het verwijderen van personen die de brandbestrijding hinderen. Ook is bepaald dat de burgemeester het opperbevel behoudt en daarmee in staat blijft om organisaties die niet onder zijn gezag staan, maar wel deelnemen aan de bestrijding van een ramp, bevelen te geven. Wel is het zo dat deze bevoegdheid tot opperbevel niet is verbreed tot crisissituaties waarbij andere dan openbare orde en veiligheidsbevoegdheden aan de orde zijn. Bij een crisis ligt de verantwoordelijkheid voor het beheersen ervan primair bij bestuursorganen die beschikken over bevoegdheden om de noodzakelijke maatregelen te nemen. Zoals bijvoorbeeld bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in het geval van MKZ-crisis (mond- en klauwziekte). Belangrijk is dat er tijdig overleg plaatsvindt tussen de burgemeester en deze crisispartners, zodat de

burgemeester maatregelen kan treffen, waaronder het handhaven van de openbare orde.

Verder kan de burgemeester vanuit zijn verantwoordelijkheid ter handhaving van de openbare orde aanwijzingen geven aan de ambulancevervoerders. De daadwerkelijke uitvoering van de ambulancezorg en de feitelijke inzet van ambulances valt onder de verantwoordelijkheid van de rechtspersoon aan wie vergunning is verstrekt door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Echter, op grond van artikel 6 uit de Wet veiligheidsregio's kan de burgemeester ook aanwijzingen geven aan degene die in zijn gemeente de leiding heeft over de ambulancezorg. De burgemeester bepaalt of de openbare orde in het geding is en of een aanwijzing nodig is. De burgemeester handelt vanuit zijn algemene verantwoordelijkheid voor de openbare orde binnen de gemeente.

Tevens is de burgemeester verantwoordelijk voor de informatieverschaffing aan de bevolking in zijn gemeente en de verschillende hulpverleningsdiensten die bij een daadwerkelijke ramp of crisis in zijn gemeente actief zijn. In hoofdstuk 10 van deze brochure zijn de verantwoordelijkheden ten aanzien van crisiscommunicatie en risicocommunicatie verder toegelicht.

3

De veiligheidsregio
(artikel 8 t/m 24 Wvr)

Het Nederlandse grondgebied is verdeeld in regio's, overeenkomstig de bij deze wet behorende bijlage, die kan worden gewijzigd bij algemene maatregel van bestuur.

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8, treffen een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: veiligheidsregio.

Veiligheid is bij uitstek een lokale aangelegenheid, maar gemeenten zijn vaak te klein om zich goed voor te kunnen bereiden op alle typen branden, rampen en crises. Bovendien beperken rampen en crises zich soms niet tot één gemeente.

Een veiligheidsregio is een vorm van verlengd lokaal bestuur. Elke veiligheidsregio heeft een gemeenschappelijke regeling als juridische grondslag. De wet verplicht gemeenten deze gemeenschappelijke regeling aan te gaan. Via de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente deelnemer en daardoor medeverantwoordelijk voor de bestuurlijke en organisatorische aansturing van de veiligheidsregio¹.

Elke veiligheidsregio in Nederland moet voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing beschikken over een goed geofende professionele organisatie. Een organisatie die in staat is grootschalige incidenten aan te pakken. Door het bundelen van krachten op regionale schaal kunnen de hulpverleningsdiensten zich beter voorbereiden op dreigingen zoals grote branden, grootschalige evenementen, terrorisme, pandemie of nucleaire ongevallen. Ook kan er beter en meer multidisciplinair geofend en samengewerkt worden omdat het verantwoordelijke bestuur een samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten

vaststelt.

De Wet veiligheidsregio's regelt de bestuurlijke inbedding en de organisatie van de hulpverleningsdiensten. Het Besluit veiligheidsregio's stelt samen met de ministeriele regeling kwaliteitseisen aan de organisaties in de veiligheidsregio's. Het Besluit personeel veiligheidsregio's beschrijft de functies bij brandweer en GHOR, evenals de multidisciplinaire functies en de bedrijfsbrandweer in termen van kerntaken, bijbehorende competenties en beoordelingscriteria. Hiermee wordt de uniformiteit, die voorwaardelijk is voor interregionale bijstand en bovenregionaal optreden, bereikt.

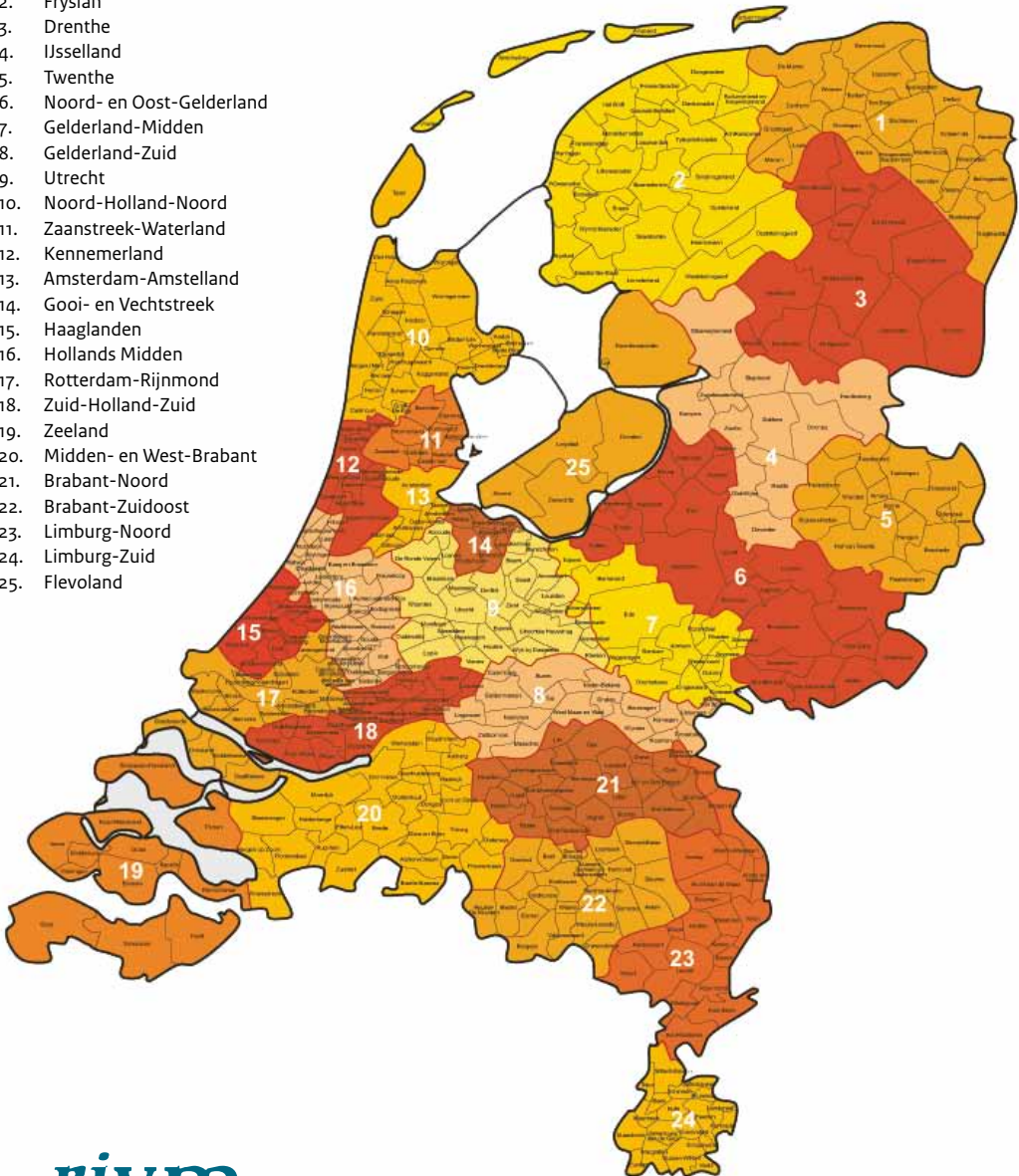
Adviestaak veiligheidsregio

Allereerst is er een wettelijke adviestaak. Deze omvat alle gevallen waarin ook nu, in het kader van vergunningverlening, technische advisering nodig is. De wettelijke adviestaak verwijst naar bestaande adviestaken in bijzondere wetgeving (zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen en het Vuurwerkbesluit). Verder kan een veiligheidsregio op basis van het regionaal beleidsplan (zie elders in dit hoofdstuk) adviezen uitbrengen over onderwerpen waarvan de regio het belangrijk vindt dat deze aandacht krijgen van de deelnemende gemeenten of ander bevoegd gezag en waarbij

¹ Zie het schema over planvorming op pagina 27

Veiligheidsregio's september 2009

1. Groningen
2. Fryslân
3. Drenthe
4. IJsselland
5. Twente
6. Noord- en Oost-Gelderland
7. Gelderland-Midden
8. Gelderland-Zuid
9. Utrecht
10. Noord-Holland-Noord
11. Zaanstreek-Waterland
12. Kennemerland
13. Amsterdam-Amstelland
14. Gooi- en Vechtstreek
15. Haaglanden
16. Hollands Midden
17. Rotterdam-Rijnmond
18. Zuid-Holland-Zuid
19. Zeeland
20. Midden- en West-Brabant
21. Brabant-Noord
22. Brabant-Zuidoost
23. Limburg-Noord
24. Limburg-Zuid
25. Flevoland

een eenduidige en eenvormige aanpak wenselijk is (Zie ook de memorie van toelichting 31 117 nr. 3 pag. 20 t/m 22).

Besluit veiligheidsregio's

Het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's behoren niet bij de wetsbeschrijving en lijken minder op hun plaats in deze brochure. Toch is – ter verduidelijking – een korte passage over beide besluiten hieronder opgenomen. Voor de volledige teksten van de Besluiten verwijzen wij naar deel III van dit drieluik.

Het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) is gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's en stelt kwaliteitseisen aan de organisaties in de veiligheidsregio's. Aan de hand van ondermeer de basisvereisten crisismanagement en opkomsttijden van de brandweer is een basisniveau vastgesteld waaraan de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing en de brandweer moet voldoen. De kwaliteitseisen zorgen enerzijds voor uniformiteit en uitwisselbaarheid in en tussen de organisaties en anderzijds worden de prestaties van de veiligheidsregio's inzichtelijker gemaakt. Hierdoor verloopt de bijstandverlening tussen regio's en bovenregionaal optreden beter en efficiënter.

Besluit personeel veiligheidsregio's

Het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bp) is gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's en vormt de basis voor de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's. Beiden zijn gelijktijdig met de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. In het besluit zijn onder andere de functies bij de brandweer, de GHOR,

de multidisciplinaire functies en de bedrijfsbrandweerfuncties genoemd. Tevens zijn voor de brandweerfuncties de bij de functies behorende (maximale) rangen genoemd. In de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's zijn voor de brandweerfuncties per functie de kerntaken, bijbehorende competenties en beoordelingscriteria vastgelegd. Het Nederlands bureau brandweereexamens (Nbbe) neemt de rijksexamens voor specifieke functies af op basis van deze regeling (zie voor meer informatie over het Nbbe hoofdstuk 18).

Functionarissen dienen competent te blijven door middel van inzetten, oefenen en bijscholing. De basiseisen zijn essentieel bij het bereiken van de beoogde uniformiteit. De voorwaarde voor interregionale bijstand en bovenregionaal optreden.

Bestuur van de veiligheidsregio

Het bestuur van de veiligheidsregio:

- bestaat uit alle burgemeesters in de regio;
- de voorzitter is tevens korpsbeheerder;
- hoofdofficier van justitie, voorzitter waterschap en de commissaris der Koningin worden standaard uitgenodigd;
- andere crisispartners worden uitgenodigd als dat van belang is;
- besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen;
- staken de stemmen, dan is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- de burgemeester vertegenwoordigt zijn gemeente in het bestuur van de veiligheidsregio en legt daarover verantwoording af in zijn eigen gemeenteraad.

Het bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio is de burgemeester die aangewezen is als korpsbeheerder. De veiligheidsregio is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling. Om te zorgen dat de veiligheidsregio de nodige bestuurskracht heeft, neemt het bestuur van de veiligheidsregio zijn besluiten bij meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. De hoofdofficier van justitie, de voorzitter van het waterschap en de commissaris der Koningin worden voor elke vergadering van het bestuur van de veiligheidsregio uitgenodigd, maar maken geen deel uit van het bestuur en hebben, evenals andere crisispartners, geen stemrecht. Het bestuur van de veiligheidsregio moet kunnen inspelen op zeer uiteenlopende vormen van rampen en crisis en dient daarom met veel partijen af te stemmen. Crisispartners worden uitgenodigd om deel te nemen aan vergaderingen van het bestuur wanneer hun aanwezigheid in verband met de agenda van belang is.

Taken bestuur veiligheidsregio

De taken van het bestuur van de veiligheidsregio zijn:

- het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen, evenals in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- het adviseren van het college van burgemeester en wethouders op het terrein van brandweerzorg;
- het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- het voorbereiden op de bestrijding van branden en zware ongevallen en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- het instellen en in stand houden van een brandweer;
- het instellen en in stand houden van een GHOR;
- het voorzien in de meldkamerfunctie;
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze

diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de vier hierboven genoemde taken.

Veiligheidsregio en de commissaris der Koningin

Uitgangspunt bij de Wet veiligheidsregio's is dat de voorzitter veiligheidsregio primair verantwoordelijk is voor regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing. De commissaris der Koningin ziet toe op de samenwerking binnen het regionaal beleidsteam (RBT). Bij eventuele frictie in het RBT kan de cdK een aanwijzing geven over de samenwerking. De minister van BZK kan de cdK instrueren een aanwijzing te geven aan de betrokken voorzitters over het te voeren beleid bij een ramp of crisis die de regiogrens overschrijdt. Verder heeft de cdK binnen het systeem van toezicht uit de Wet veiligheidsregio's de mogelijkheid een interventie te plegen (raadpleeg voor meer informatie deel II).

Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad bestaat uit de 25 voorzitters van de veiligheidsregio en fungeert als landelijk platform voor de veiligheidsregio's. Naast overlegorgaan voor de veiligheidsregio's is het Veiligheidsberaad tevens aanspreekpunt voor de minister van BZK bij het maken van afspraken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Om de ontwikkeling van de veiligheidsregio's te faciliteren ondersteunt het Veiligheidsberaad programma's en projecten op het gebied van fysieke veiligheid. Het beraad stemt zijn koers af met het bestuur van de VNG en het Korpsbeheerdersberaad van de politie.

Veiligheidsberaad

Samenwerking met het regionale college van de politie en het KLPD

1. Groningen
2. Fryslân
3. Drenthe
4. IJsselland
5. Twente
6. Noord- en Oost-Gelderland
7. Gelderland-Midden
8. Gelderland-Zuid
9. Utrecht
10. Noord-Holland-Noord
11. Zaanstreek-Waterland
12. Kennemerland
13. Amsterdam-Amstelland
14. Gooi- en Vechtstreek
15. Haaglanden
16. Hollands Midden
17. Rotterdam-Rijnmond
18. Zuid-Holland-Zuid
19. Zeeland
20. Midden- en West-Brabant
21. Brabant-Noord
22. Brabant-Zuidoost
23. Limburg-Noord
24. Limburg-Zuid
25. Flevoland

De Wet veiligheidsregio's gaat uit van de huidige organisatie van de politie. Het bestuur van de veiligheidsregio en het regionale college van politie zijn identiek: dezelfde voorzitter en dezelfde personen, te weten de burgemeesters, hebben zitting in het bestuur. Zij blijven echter wel als juridische entiteiten naast elkaar bestaan. In de planvorming (zie verderop in dit hoofdstuk) worden de afspraken ten aanzien van de wijze van samenwerking vastgelegd. Daarin staan de terreinen benoemd waarop in ieder geval dient te worden samengewerkt.

Verder zijn de besluitvormingsprocedures en de verantwoordelijkheden van de verschillende actoren opgenomen. Ook worden de operationele prestaties van de politie afgestemd voor zover het de taken van de politie op het gebied van rampen en crises betreft. Tevens worden afspraken gemaakt over het afstemmen van de beleidsplannen van het bestuur van de veiligheidsregio en het regionale college van de politie en zijn er afspraken ten aanzien van de meldkamerfunctie.

Het bestuur van de veiligheidsregio legt daarnaast in een convenant met het KLPD de formele aspecten van de samenwerking vast.

Beleid- en planvorming

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt een aantal beleidsdocumenten vast:

- **risicoprofiel: inventarisatie en analyse van aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. Het risicoprofiel is de basis voor het beleidsplan;**
- **beleidsplan: het beleid voor de meerjarige uitvoering van de opgedragen taken;**
 - basis vormt het risicoprofiel;
 - haalplicht bij gemeenteraad en crisispartners.
- **crisisplan: operationeel plan dat de generieke aanpak van rampen en crises in de regio beschrijft.**
- **rampbestrijdingsplan: operationeel plan waarin de aanpak van concrete rampsituaties voor specifieke inrichtingen beschreven staat.**

Met als doel:

- **planvorming is geconcentreerd op regionaal niveau;**
- **planvorming dient om de organisaties in te richten en strategische keuzes te laten maken.**

Informatievoorziening aan de minister van BZK

Op basis van de Wet veiligheidsregio's verschaft de voorzitter van de veiligheidsregio op verzoek van de minister van BZK informatie over de wijze waarop de veiligheidsregio haar taken uitvoert. Ook over de uitvoering van eventueel gestelde landelijke doelen dient jaarlijks middels een rapportage te worden ingediend. Over de wijze waarop gerapporteerd moet worden, kunnen bij ministeriële regeling, regels gesteld worden. Vooralsnog is dat niet gebeurd.

Kwaliteitszorg

De wet stelt dat regio's een kwaliteitszorgsysteem moeten hanteren om zo de bedrijfsvoering te verbeteren. Met het kwaliteitszorgsysteem worden op systematische wijze de kwaliteit van de taakuitvoering, de resultaten en het beheer bewaakt, beheerst en verbeterd. Een dergelijk systeem stelt regio's in staat om onderling prestaties te vergelijken.

Planvorming

Gemeenschappelijke regeling (3 maanden)

- Wordt uiterlijk per 1 januari 2011 vastgesteld voor de instelling van een openbaar lichaam met de aanduiding veiligheidsregio (artikel 9 Wvr).
- Hierin worden bij wet opgelegde (artikel 10 Wvr) en eventueel verder afgesproken taken en bevoegdheden overgedragen aan het bestuur van de veiligheidsregio.

Risicoprofiel (6 maanden)

- Wordt de eerste keer uiterlijk per 1 april 2011 vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio (artikel 15 Wvr).
- Dient als basis voor de afspraken in het beleidsplan.
- Wordt vastgesteld na overleg met de gemeenteraden. Tevens nodigt het bestuur het regionaal college (politie), de betrokken waterschappen en haar crisispartners uit hun zienswijze kenbaar te maken.
- Bevat een overzicht van risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio, een overzicht van soorten branden, rampen en crises die zich kunnen voordoen en een analyse van de gevolgen daarvan.
- Het risicoprofiel wordt minimaal iedere vier jaar opnieuw vastgesteld.

Beleidsplan (9 maanden)

- Wordt de eerste keer uiterlijk per 1 juli 2011 door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld.
- Minimaal eens per vier jaar wordt het beleidsplan opnieuw vastgesteld (artikel 14 Wvr).
- Wordt afgestemd met de buurregio's, met de waterschappen en met de regiopolitie.
- Omvat in ieder geval:
 - een omschrijving van beoogde operationele prestaties van diensten en organisaties binnen de veiligheidsregio, de regiopolitie en de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
 - een uitwerking van de landelijke beleidsdoelstellingen van de minister BZK;
 - een informatieparagraaf over betrokken operationele diensten en organisaties;
 - een oefenbeleidsplan;
 - een beschrijving van de niet wettelijke adviesfunctie en een dekkingsplan met opkomsttijden voor de brandweer.

Crisisplan (12 maanden)

- Wordt de eerste keer uiterlijk per 1 oktober 2011 vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio (artikel 16 Wvr)
- Het crisisplan wordt minimaal eens per vier jaar vastgesteld.
- Dit omvat:
 - de beschrijving van de organisatie, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in kader rampenbestrijding en crisisbeheersing.
 - de verdere afspraken over organisatie, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden maatregelen en voorzieningen die gemeenten treffen bij rampen en crises.
 - de afspraken met buurregio's over bijstandsverlening, samenwerking en afstemming met crisispartners
 - de afspraken over afstemming met buurlanden.

Het risicoprofiel

Het risicoprofiel bestaat uit een risico-inventarisatie en de risicoanalyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. In de risicoanalyse worden de geïnventariseerde gegevens nader beoordeeld, vergeleken en geïnterpreteerd (in termen van waarschijnlijkheid en maatschappelijke impact van mogelijke rampen en crises). Het veiligheidsbestuur kan vervolgens strategische keuzes maken om de aanwezige risico's te beperken en om de crisisorganisatie op specifieke risico's voor te bereiden.

Aan de hand van het vastgestelde risicoprofiel worden afspraken gemaakt met de verschillende partners over hun rol en bijdrage om de operationele prestaties te kunnen borgen. Dit geldt voor brandweer en GHOR, maar ook zullen in het kader van multidisciplinaire taken met de gemeenten, de politie en overige partners waaronder waterschappen, Defensie en Rijkswaterstaat afspraken gemaakt worden. Minimaal om de vier jaar wordt het risicoprofiel aangepast. Het eerste risicoprofiel dient uiterlijk per 1 april 2011 te worden vastgesteld.

Haalplicht bij gemeenteraad en inbreng crisispartners

De veiligheidsregio is als verlengd lokaal bestuur ingesteld om taken uit te voeren namens en voor de gemeenten. Omdat het risicoprofiel de basis vormt voor het beleidsplan, heeft de wetgever het risicoprofiel nadrukkelijk als een instrument gepositioneerd

om de gemeenteraden directe invloed te geven op het beleid van de veiligheidsregio. Het bestuur van de veiligheidsregio heeft de verplichting het concept van het risicoprofiel te bespreken met alle deelnemende gemeenteraden: de zogenoemde haalplicht bij gemeenteraden. De raden moeten in het concept van het risicoprofiel kunnen zien welke risico's voor hun gemeente relevant zijn, en het concept zonodig kunnen aanvullen met eigen onderkende risico's. Ook kunnen zij lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's naar voren brengen voor het beleidsplan. De basis voor het beleidsplan is op deze wijze stevig verankerd en het beleidsplan helpt het gemeentebestuur grip te houden op het lokale en regionale veiligheidsbeleid.

Het bestuur van de veiligheidsregio nodigt tevens het regionale college van politie, de besturen van de waterschappen en crisispartners, zoals bedrijven in de vitale sector of decentrale uitvoeringsdiensten van de rijksoverheid, uit hun zienswijze op het concept van het risicoprofiel kenbaar te maken. De risico's staan tevens op de agenda van de vergadering die het bestuur van de veiligheidsregio jaarlijks belegt met alle crisispartners.

Voor het periodiek opstellen van een regionaal risicoprofiel is een landelijke handreiking ontwikkeld die de veiligheidsregio's een uniforme methodiek biedt. Hierdoor worden de profielen onderling vergelijkbaar en zal de bovenregionale afstemming beter verlopen. Meer informatie over dit onderwerp is te vinden op www.regionaalrisicoprofiel.nl.

Beleidsplan

Het beleidsplan is in de plaats gekomen van het regionaal beheersplan rampenbestrijding en heeft betrekking op alle taken van de veiligheidsregio:

- het beheer en beleid van brandweer en GHOR;
- de advisering aan het bevoegd gezag over risicobeleid;
- het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer;
- de voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt op basis van het vastgestelde risicoprofiel het beleidsplan vast. De benoemde prioriteiten en activiteiten worden uitgewerkt in jaarwerkplannen van de betrokken organisaties. Minimaal één keer per vier jaar wordt het beleidsplan geactualiseerd waarvan het eerste beleidsplan uiterlijk per 1 juli 2011 vastgesteld wordt. In het beleidsplan worden ook de landelijke beleidsdoelstellingen, indien vastgesteld door de minister van BZK, vertaald naar de eigen regionale situatie. Ook hier geldt dat het betrekken van de gemeenteraden van groot belang is bij het opstellen van het beleidsplan. Daarom is de zogenoemde haalplicht ingesteld (zie verder bij risicoprofiel).

Het beleidsplan beschrijft:

- de wijze waarop de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van de rampenbestrijdingen crisisbeheersing wordt vormgegeven;
- de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, van de politie en van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- de uitwerking van de landelijke doelstellingen;

- een informatieparagraaf;
- een oefenbeleidsplan;
- het monodisciplinaire beleid ten aanzien van de brandweer;
- de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen;
- de niet-wettelijke adviesfunctie.

Crisisplan

Het crisisplan is in de plaats gekomen van de gemeentelijke rampenplannen. Het crisisplan beschrijft de algemene organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing in de veiligheidsregio. In het crisisplan zijn de taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en afspraken over de randvoorwaarden, melding en alarmering, opschaling, gezag en informatievoorziening opgenomen. Zo omvat het crisisplan onder andere de afspraken die zijn gemaakt met de gemeentelijke organisatie. Verder worden de afspraken vastgelegd die zijn gemaakt met andere crisispartners (wat betreft afstemming van uit te voeren taken en aan bijstandafspraken met andere veiligheidsregio's). Crisisplannen worden altijd afgestemd met de crisisplannen van aangrenzende veiligheidsregio's, en/of landen, alsmede met de crisisplannen van partnerorganisaties. Het crisisplan wordt uiterlijk 1 oktober 2010 door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld. Het bestuur zendt het vastgestelde crisisplan aan de cdk.

Rampbestrijdingsplan

De Wet veiligheidsregio's stelt het maken van rampbestrijdingsplannen alleen nog verplicht voor bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo, 1999) en voor de grotere vliegvelden. Nederland is dit verplicht op grond van internationale richtlijnen (respectievelijk de SEVESO-richtlijn en luchtvaartrichtlijnen). Verder wordt de beslissing over het wel of niet opstellen van (ramp) bestrijdingsplannen voor de overige in de regio aanwezige risico-objecten overgelaten aan het bestuur van de veiligheidsregio. Deze plannen kunnen analoog aan de structuur voor de verplichte rampbestrijdingsplannen worden uitgewerkt.

In een rampbestrijdingsplan staan de te nemen maatregelen en coördinerende afspraken beschreven die specifiek gericht zijn op (de omgeving van) een bepaald risico-object. De wetgever stelt zich hier nadrukkelijk terughoudender op dan bij de oude Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo). Het rampbestrijdingsplan gaat uit van duidelijke en hanteerbare personele instructies, overzichtelijke controlelijsten en draaiboeken die toepasbaar zijn bij concrete rampsituaties.

4

De brandweer (artikel 25 t/m 31 Wvr)

Het bestuur van de veiligheidsregio heeft taken en bevoegdheden betreffende brandweer en GHOR:

- **Brandweer: één brandweerorganisatie voor de gehele regio onder leiding van één commandant, tenzij een gemeentebestuur kiest voor het behoud van de gemeentelijke brandweerorganisatie voor de basisbrandweezorg. De gemeente behoudt dan een beperkte brandweer naast de regionale brandweer (specialistische taken, operationele leiding, bijstand, meldkamer);**
- **GHOR: zie hoofdstuk 5;**
- **Daarnaast zijn aan het veiligheidsbestuur multidisciplinaire taken bij rampenbestrijding en crisisbeheersing toegewezen zoals de samenwerking tussen twee of meer hulpverleningsdiensten (bijvoorbeeld de meldkamer, het waarschuwen van de bevolking, het adviseren van andere overheden).**

Brandweer

Het instellen en in stand houden van een brandweer is als taak neergelegd bij het bestuur van de veiligheidsregio (art. 10 Wvr). Onder deze taak valt ook het zorg dragen voor de mogelijkheid om materieel uit te wisselen binnen en tussen regio's.

De Wet veiligheidsregio's creëert de voorwaarden om de kwaliteit van de brandweer te verhogen. Het biedt een wettelijke basis voor het stellen van landelijke, uniforme kwaliteitseisen waaraan de brandweezorg ten minste moet voldoen.

Regionale brandweer

Het uitgangspunt is: één brandweerorganisatie voor de gehele regio onder leiding van één regionale brandweercommandant. Gemeenten kunnen besluiten de lokale brandweezorg en het lokale brandweerpersoneel niet aan de regionale brandweer over te dragen en een eigen korps in stand te houden ten behoeve van de lokale brandweezorg. De Wet veiligheidsregio's voorziet in een afbakening en afstemming tussen de taken die in ieder geval aan de regionale brandweer moeten worden

overgedragen en de overige taken van de brandweer waarvan de uitvoering bij een gemeentelijk brandweerkorps kan blijven. De regionale brandweer, zoals deze ingevolge de Brandweerwet 1985 in iedere regio is ingesteld, wordt dus versterkt en is het eerste aanspreekpunt voor de minister van BZK.

De regionale brandweer heeft tot taak:

- het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

Deze taken kunnen, indien de gemeente daartoe besluit, lokaal blijven. De gemeente zal echter haar bijdrage moeten leveren aan de eisen die worden gesteld aan de regionale brandweer. Zo zal er per regio een dekkingsplan moeten worden opgesteld op basis van de regels voor de opkomsttijden die daaraan zijn gesteld.

Regionale taken die niet bij de gemeente kunnen blijven zijn:

- het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van brandweezorg en brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van

- ongevallen met gevaarlijke stoffen;
- het waarschuwen van de bevolking;
- het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting.

Tevens voert de regionale brandweer taken uit in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; Het brandweerkorps (gemeentelijk en regionaal) dient daarbij te voldoen aan landelijke kwaliteitseisen.

Ook gemeentelijke brandweerkorpsen dienen te voldoen aan de kwaliteitseisen die landelijk gelden voor de brandweer. In de wet is geregeld dat als de taakuitvoering van een gemeentelijke brandweerkorps niet aan de kwaliteitseisen voldoet, de minister van BZK een aanwijzing kan geven aan de betrokken gemeente. Wanneer deze gemeente ook dan nog in gebreke blijft, kan de minister het college van burgemeester en wethouders opdragen de gemeentelijke brandweer op te heffen. De gemeentelijke brandweer gaat dan dus volledig op in de regionale brandweer.

Bedrijfsbrandweer

De bevoegdheid om te bepalen dat een instelling in sommige gevallen over een bedrijfsbrandweer moet beschikken, is neergelegd bij het bestuur van de veiligheidsregio. Dit omdat het bestuur een brede afweging kan maken over de kwaliteit en capaciteit van de repressieve brandweezorg in de regio en de eventuele noodzaak tot een bedrijfsbrandweer.

De GHOR
(artikel 32 t/m 34 Wvr)

5

Het bestuur van de veiligheidsregio heeft taken en bevoegdheden betreffende de GHOR:

- het instellen en in stand houden van de GHOR;
- de GHOR maakt afspraken met zorginstellingen (zoals ambulancevervoerders, ziekenhuizen en traumacentra);
- De IOOV en IGZ houden toezicht.

Het bestuur van de veiligheidsregio heeft als taak het instellen en in stand houden van de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR). Deze organisatie is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. De GHOR opereert onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de veiligheidsregio. Om deze taak zo goed mogelijk voor te bereiden, maakt de directeur GHOR namens het bestuur van de veiligheidsregio afspraken met zorgverleners als: GGD's, huisartsen, Rode Kruis, psychosociale hulpverlening, traumacentra, ziekenhuizen en ambulancediensten. Tevens draagt de directeur GHOR er zorg voor dat bekwaam personeel (GHOR-functionarissen) tijdens rampen en crises in de leiding en coördinatie van de geneeskundige hulpverlening voorziet. De GHOR-functies zijn opgenomen in het Besluit personeel veiligheidsregio's en in de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's zijn per functie onder meer de kerntaken en competenties beschreven.

Het bestuur van de veiligheidsregio legt de ambities en taken voor de GHOR vast. De ambities en taken zijn gebaseerd op de aanwezige risico's in de regio zoals neergelegd in het crisisplan en de eisen die zijn gesteld in het Besluit veiligheidsregio's. Hierbij houdt de GHOR rekening met de in de regio aanwezige schaarste in aantal en categorie zorgverleners en de

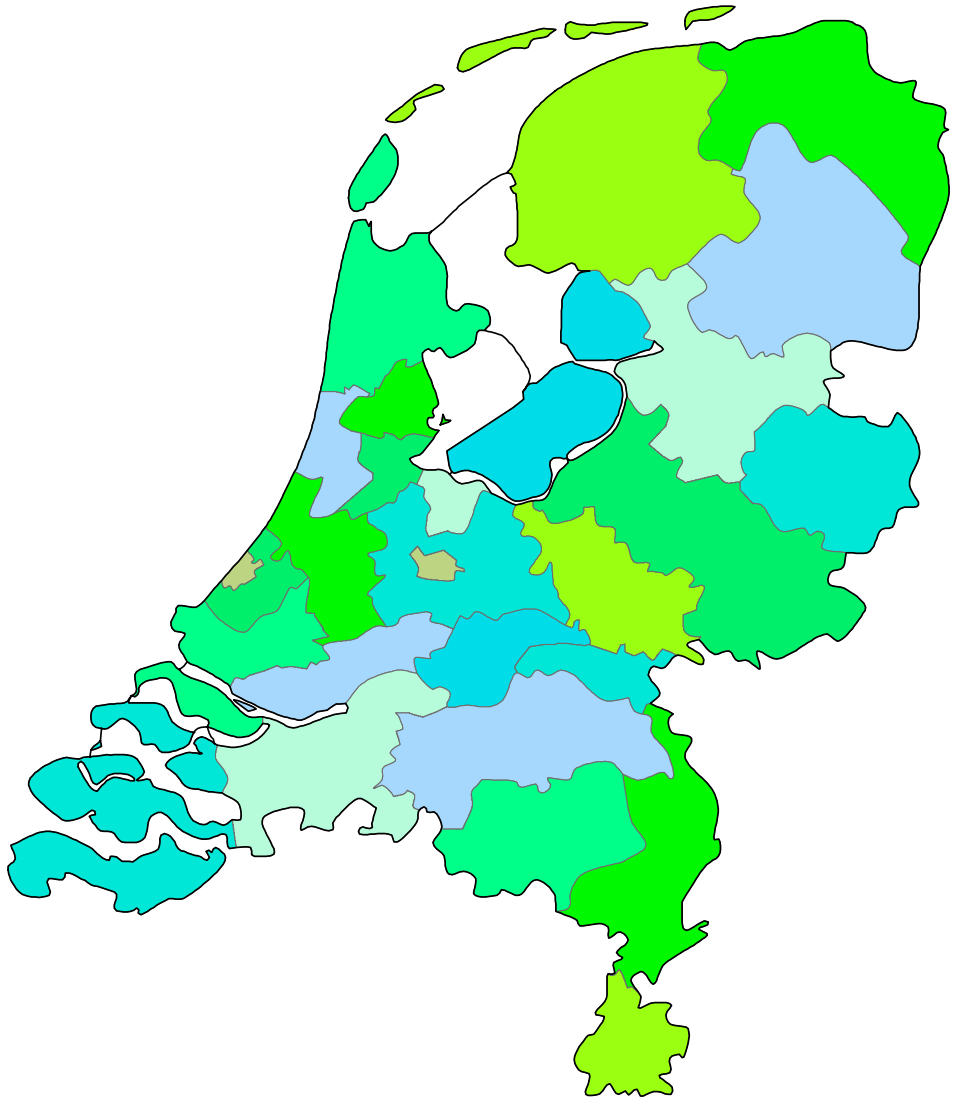
mogelijkheden om hulp te verlenen. De GHOR dient ook in beeld te brengen hoeveel bijstand zij uit andere regio's kan ontvangen en daarover afspraken met de buurregio's te maken. De GHOR neemt daarvoor onder andere deel aan het regionale overleg acute zorg om met zorginstellingen afspraken te maken over voorbereiding en inzet ten tijde van een ramp of crisis.

Kwalitatief verantwoorde zorg

Het bestuur van de veiligheidsregio maakt, met de in die veiligheidsregio werkzame instellingen en zorgaanbieders, in ieder geval schriftelijke afspraken over:

- de procedures die gevolgd worden bij een ramp of crisis (grootschalige alarmering, opschaling, coördinatie, informatiemanagement en evaluatie);
- de wijze waarop en de mate waarin personeel en materieel worden ingezet;
- de bereikbaarheid en beschikbaarheid van personeel, ruimte en materieel;
- de wijze van trainen en oefenen met het oog op het gezamenlijk optreden bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de frequentie waarin getraind en geoefend wordt;
- de samenwerking met de functionarissen van de GHOR, andere instellingen en hulpverleningsinstanties;

GGD-regio's 2010

- het onderhoud en beheer van materieel voor de geneeskundige hulpverlening dat eigendom is van de veiligheidsregio of het Rijk.

Het veiligheidsbestuur hanteert bij het maken van deze afspraken het uitgangspunt dat de instellingen en diensten onder alle omstandigheden zelf verantwoordelijk zijn voor hun voorbereiding op en werkzaamheden bij rampen en crises. Dat wil zeggen, dat zij opereren binnen de kaders van de wet- en regelgeving op het gebied van de gezondheidszorg. Het is de verantwoordelijkheid van de zorgsector zelf om voor de inzet bij rampen en crises een plan te ontwikkelen en het eigen personeel op te leiden, bij te scholen en te oefenen.

Directeur GHOR

De GHOR staat onder leiding van een directeur. De directeur GHOR maakt ook deel uit van de directie van de in het gebied van de veiligheidsregio gelegen gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Met de voorgenomen tweede tranche van de Wet publieke gezondheid – ligt nu ter behandeling in het parlement – wordt vastgelegd dat de GGD-regio's territoriaal congruent moeten zijn aan de veiligheidsregio's. Daarnaast komt er een eenhoofdige operationele leiding van GGD en GHOR: de directeur publieke gezondheid.

Toezicht en naleving

In het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's worden eisen gesteld waaraan de veiligheidsregio (inclusief de GHOR) moet voldoen. De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (Inspectie OOV) van het

ministerie van BZK houdt hier toezicht op.

De directeur GHOR stelt periodiek het bestuur van de veiligheidsregio op de hoogte van het niveau van de voorbereidingen van de zorginstellingen. Indien een instelling zich onvoldoende voorbereidt, treedt het bestuur in overleg met deze instelling. De voorzitter van de veiligheidsregio kan, indien hij geen verbetering constateert, de desbetreffende instelling een schriftelijke aanwijzing geven. Mocht de instelling hieraan geen gevolg geven, dan kan de voorzitter de minister van VWS verzoeken de nodige maatregelen te nemen. De Kwaliteitswet zorginstellingen biedt de minister van VWS mogelijkheden om in te grijpen.

Afstemming inspecties

De Inspectie OOV en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), onderdeel van het ministerie van VWS stemmen hun toezicht op elkaar af. In onderling overleg doen de inspecties periodiek onderzoek naar de organisatiegraad van de geneeskundige hulpverlening en het niveau van voorbereiding van de betrokken partijen.

Infectieziekten

In de eerste tranche van de Wet publieke gezondheid (Wpg – 2008) is geregeld dat het bestuur van de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor de voorbereiding op de bestrijding van grootschalige infectieziekten (de zogeheten A-ziekten). De Minister van VWS kan, zonodig, ook de voorzitter of het bestuur van de veiligheidsregio aansturen. De GGD is daarbij verantwoordelijk voor de inhoudelijke advisering en aanpak en de GHOR heeft de taak in coördinatie en aansturing van de zorgpartijen.

6

De meldkamer
(artikel 35 Wv)

- **Het bestuur van de veiligheidsregio heeft de beschikking over een meldkamer die ingesteld is en in stand wordt gehouden voor de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Voor het laatste geldt dat het regionaal college zorg draagt voor het in stand houden van het politiedeel van de meldkamer;**
- **De meldkamer heeft als taak het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen voor de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politie, het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van hulpdiensten;**
- **De meldkamer staat onder leiding van een directeur. Deze is benoemd door het bestuur van de veiligheidsregio, na overleg met het regionaal college van politie;**
- **Het bestuur van de veiligheidsregio en het regionale college van politie maken in een convenant afspraken over beheer en gebruik van de meldkamer;**
- **Als besturen van verschillende regio's gebruik maken van één meldkamer, dan moeten er schriftelijke afspraken worden gemaakt tussen de betrokken regionale colleges van politie, besturen van veiligheidsregio's en ambulancevervoerders.**

De Wet veiligheidsregio's gaat uit van een gemeenschappelijke meldkamer waarin de werkzaamheden gecolokeerd worden uitgevoerd. Dit betekent:

- een gemeenschappelijke huisvesting;
- gebruik van ondersteunende systemen;
- en zoveel mogelijk afstemming van de werkprocessen.

Het bestuur van de veiligheidsregio draagt niet alleen zorg voor het instellen van een gemeenschappelijke meldkamer, maar is ook verantwoordelijk voor de instandhouding. Dit betekent dat het veiligheidsbestuur algemene beheersverantwoordelijkheid heeft ter ondersteuning van de monodisciplinaire processen van politie, brandweer, ambulance en GHOR. De ambulancevervoerders (bij van kracht worden van de Wet Ambulancezorg het bestuur van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) en het regionale college van politie dragen ieder zorg voor het in stand houden van de bedrijfsvoering van hun eigen deel van de gemeenschappelijke meldkamer.

Algemene zaken van de meldkamer, zoals huisvesting, het gebruik van een systeem en de wijze van samenwerken, worden door het bestuur van de veiligheidsregio bepaald in overleg met de andere besturen. Ter behartiging van deze zaken stelt het bestuur een directeur meldkamer aan. Het bestuur van de veiligheidsregio benoemt (en ontslaat) de directeur van de meldkamer. Het bestuur doet dit nadat het regionale college van politie in de gelegenheid is gesteld advies uit te brengen.

Vanuit elke sectorale verantwoordelijkheid kunnen eisen worden gesteld aan de kwaliteit van het personeel en aan de monodisciplinaire processen van de sectoren. De directeur draagt er zorg voor dat de meldkamer operationeel is in zowel reguliere omstandigheden als in ramp- en crisissituaties.

De minister van BZK kan bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) eisen stellen aan prestaties en systemen, zoals de minister van VWS op basis van de Wet ambulancezorg

eveneens eisen kan stellen. De eisen die bij AMvB worden gesteld aan het politiedeel van de meldkamer vinden hun grondslag in de Politiewet 1993.

Regio's kunnen ook gezamenlijk gebruik maken van één bovenregionale meldkamer. Het convenant tussen de besturen van de veiligheidsregio's, de regionale colleges van politie en de ambulancevervoerders bevat in elk geval afspraken over de locatie, het beleid en beheer, de financiën, de prestaties, ondersteunende systemen en de samenwerking van politie met brandweer, GHOR en ambulancevervoerders. Een onderdeel van de meldkamer is de 112-centrale. Het regionale college is verantwoordelijk voor het in stand houden van deze centrale, aldus artikel 22 van de Politiewet, 1993.

In lokale crisissituaties heeft de burgemeester ten aanzien van de drie disciplines het gezag over de meldkamer, waarbij echter ook de (hoofd)officier van justitie gezagsdrager is indien er opsporingsbelangen in het geding zijn. De burgemeester kan aanwijzingen geven aan de ambulancevervoerder, wanneer hij dat om redenen van openbare orde nodig acht. Bij een bovenlokale ramp of crisis krijgt de voorzitter van de veiligheidsregio deze bevoegdheid.

Coördinerend functionaris
(artikel 36 Wvfr)

7

- **Het bestuur van de veiligheidsregio wijst een functionaris aan die is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis.**

De coördinatie van het voorbereiden en uitvoeren van de processen bevolkingszorg, ook wel gemeentelijke processen genoemd (zoals voorlichting, alarmering en uitvaartverzorging) bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing vindt steeds meer plaats op regionaal niveau. De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het voorbereiden van deze processen. Hierbij is de inbreng van de gemeenten onontbeerlijk. Om te zorgen voor een goede organisatie, werkwijze, taakverdeling en verantwoordelijkheids- en bevoegdheidsverdeling van de gemeentelijke processen wijst het veiligheidsbestuur in nauw overleg met de gemeenten een coördinerende functionaris aan. Meestal is dit een gemeentesecretaris van één van de inliggende gemeenten.

Landelijke doelstellingen
(artikel 37 en 38 Wvri)

8

- **De minister kan landelijke doelstellingen vaststellen ten aanzien van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.**

De minister kan landelijke doelen stellen ten aanzien van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze landelijke doelen worden verwerkt in de beleidsplannen. Het Veiligheidsberaad is voor het vaststellen van de landelijke doelstellingen het eerste aanspreekpunt voor de minister. Landelijke doelen kunnen bijvoorbeeld gesteld worden als er nationale of internationale belangen in het geding zijn, zoals een grieppandemie of de bestrijding van bepaalde crisistypen, bijvoorbeeld een overstroming, die (vrijwel) het hele land raken. Ook kan zo prioriteit worden gegeven aan bepaalde aspecten van de preparatie, bijvoorbeeld het multidisciplinair oefenen.

Bovenlokale
rampen en crises
(artikel 39 t/m 44 Wv)

9

Over een bovenlokale ramp of crisis is in de Wet veiligheidsregio's het volgende vastgelegd:

- **eenhoofdig gezag: de voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio's**
 - heeft de bevoegdheden van de burgemeester;
 - roept een regionaal beleidsteam (RBT) bijeen;
 - wijst een regionaal operationeel leider (ROL) aan;
 - is voorzitter van het RBT.
- **stuurt regionaal operationeel leider aan;**
- **kan een verzoek tot bijstand aan de minister van BZK doen bij een tekort aan regionale capaciteit.**

Als een ramp of crisis meerdere gemeenten treft (of er is ernstige vrees voor het ontstaan daarvan) is de voorzitter van de veiligheidsregio bij uitsluiting bevoegd een aantal taken en bevoegdheden uit te voeren ten aanzien van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit eenhoofdige gezag is tot stand gekomen omdat het juist bij bovenlokale rampen en crises zo belangrijk is dat de hiërarchische verhoudingen helder zijn. Hoe ingewikkelder de situatie, des te groter het belang van een eenvoudige bevelsstructuur. Zonder een eenduidige gezagsstructuur bij bovenlokale rampen en crises bestaat het gevaar van stagnatie in de besluitvorming over de te nemen maatregelen en van miscommunicatie in de bevelslijnen naar en van de betrokken organisaties.

De voorzitter van de veiligheidsregio is tevens voorzitter van het RBT en overlegt in ieder geval met de burgemeesters van de betrokken gemeenten over het beleid en de besluiten die nodig zijn in het kader van de uitoefening van het bovenlokale gezag, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet. In de Wet veiligheidsregio's, artikel 40 wordt uitgebreid beschreven op welke wijze de

voorzitter veiligheidsregio na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, verslag uitbrengt aan de raden van de getroffen gemeenten.

Regionaal beleidsteam (RBT) en regionaal operationeel team (ROT)

De voorzitter van de veiligheidsregio roept bij bovenlokale rampen of crises het RBT bijeen. Het RBT bestaat in ieder geval uit de burgemeesters van de getroffen gemeenten en de hoofdofficier van justitie (in verband met de stafrechtelijke handhaving van de rechtsorde). Afhankelijk van de concrete omstandigheden nodigt de voorzitter ook andere bestuurders en crisispartners uit deel te nemen aan de vergaderingen van het RBT.

De voorzitter van het betrokken waterschap wordt eveneens uitgenodigd, en kan desgewenst aan de vergaderingen van het RBT deelnemen vanuit zijn verantwoordelijkheid voor watergerelateerde rampen en crises. De voorzitter nodigt alle functionarissen uit van wie de aanwezigheid in verband met de

omstandigheden van belang is, deel te nemen aan de vergadering. Zoals de commandant Regionaal Militair Commando, vertegenwoordigers van de provincie, regionale inspecteurs van VROM, de rijkshavenmeester, hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat.

Het RBT is bij uitstek het gremium voor gezamenlijk overleg over de maatregelen die de voorzitter en de crisispartners nemen om de ramp of crisis te bestrijden; ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het doel van het RBT-overleg is om waar nodig tot afstemming en coördinatie te komen. Het RBT neemt als zodanig geen besluiten.

In geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis ziet de commissaris der Koningin toe op de samenwerking in het regionaal beleidsteam en kan daartoe aanwijzingen geven. De cdK kan eveneens in geval van een ramp of crisis van meer dan regionale betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de voorzitter van de veiligheidsregio, zo mogelijk na overleg met hem, een aanwijzing geven over het te voeren beleid. De cdK doet dit onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK. Voor nadere informatie zie deel II, ambtsinstructie cdK.

De voorzitter van het RBT stuurt de regionaal operationeel leider (ROL) aan, die op zijn beurt het regionaal operationeel team (ROT) leidt. In het ROT hebben de operationeel leidinggevend van de politie, brandweer, GHOR en eventueel andere betrokken operationele diensten, zitting. De ROL geeft leiding aan het gecoördineerde optreden en zorgt dat de besluiten van de voorzitter van de veiligheidsregio worden uitgevoerd. De adviezen vanuit het ROT worden via de ROL voorgelegd aan het RBT.

Samenwerking met andere crisispartners

Het bestuur van de veiligheidsregio werkt met diverse partijen nauw samen, zoals waterschappen, het OM en andere overheidsdiensten (waaronder Rijkswaterstaat en het Regionaal Militair Commando). Deze partijen worden aangeduid als crisispartners. Daarnaast zijn er ook private partijen die door hun essentiële functie in de samenleving, hun expertise en capaciteiten een belangrijke rol kunnen spelen bij de crisisbeheersing. Hierbij kan gedacht worden aan: ziekenhuizen, de Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij (KNRM), de Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen (KNBRD), ProRail, de Nederlandse Spoorwegen en andere bedrijven binnen de vitale sectoren zoals nutsbedrijven (energie, gas), drinkwaterbedrijven en de (petro-)chemische industrie. Doel van de samenwerking is dat alle partijen gezamenlijke voorbereidingen treffen en dat de aanpak van een ramp of crisis gecoördineerd tot stand komt. Uitgangspunt daarbij is dat de wettelijke taken en bevoegdheden van alle betrokkenen intact blijven.

De crisispartners worden bij essentiële onderdelen betrokken. Afhankelijk van taak, positie en situatie betreft het de volgende onderdelen:

- Deelname – op uitnodiging – aan de vergaderingen van het bestuur van de veiligheidsregio;
- Deelname aan periodieke vergaderingen met alle crisispartners;
- Deelname aan de vergaderingen van het RBT;
- Kenbaar maken van de zienswijze op het regionaal risicoprofiel;
- Afstemming in de planvorming;

- Afspraken over operationele prestaties;
- Afspraken over oefenen.

Het contact tussen de crisispartners en het bestuur van de veiligheidsregio komt tot stand in een vergadering die het veiligheidsbestuur één of meer keren per jaar organiseert. In deze vergadering(en) kunnen gemeenschappelijke thema's aan de orde worden gesteld. In ieder geval worden de risico's in de veiligheidsregio tijdens dit overleg besproken.

10

Informatie en
communicatie
(artikel 45 t/m 50Wvr)

- De veiligheidsregio's dragen gemeenschappelijk zorg voor in ieder geval de inrichting van een uniforme informatie- en communicatievoorziening;
- Het Veiligheidsberaad bevordert de uitvoering hiervan;
- De minister van BZK kan maatregelen treffen ten aanzien van gebruik en beveiliging en frequentievoorzieningen;
- De minister van BZK draagt er zorg voor dat alle staten die door een ramp of crisis op Nederlands grondgebied kunnen worden getroffen, ter zake worden geïnformeerd.
- Gedeputeerde staten dragen zorg voor de productie en het beheer van een geografische risicokaart;
- Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor informatievoorziening aan de minister, de cdK, hoofdofficier van justitie en het personeel van de hulpdiensten;
- Het veiligheidsbestuur is tevens verantwoordelijk voor informatievoorziening over rampen en crises die de bevolking kunnen treffen (risicocommunicatie);
- Bij een daadwerkelijke ramp of crisis is de burgemeester verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan de bevolking (crisiscommunicatie).

De besturen van de veiligheidsregio's dragen gemeenschappelijk zorg voor in ieder geval de inrichting van een uniforme informatie- en communicatievoorziening. Het Veiligheidsberaad bevordert de uitvoering hiervan. De besturen kunnen daarvoor een gemeenschappelijke regeling treffen, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld.

Risicokaart

Gedeputeerde staten dragen zorg voor de productie en het beheer van een geografische kaart waarop de in de veiligheidsregio aanwezige risico's zijn aangeduid, op basis van het risicoprofiel. De colleges van B&W in de provincie en de directeur-generaal van het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu leveren daartoe de nodige gegevens.

Maatregelen door de minister van BZK

Over de informatie- en communicatievoorzieningen, het gebruik ervan evenals over de informatiebeveiliging kan de minister van BZK regels geven. Ook kan de minister frequenties toewijzen voor de overdracht van gegevens door middel van deze voorzieningen (artikel 21 Wvr).

Informatievoorziening aan de minister, de commissaris der Koningin, de hoofdofficier van justitie en het personeel

Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan de minister, de cdK en de hoofdofficier van justitie over de rampen en crises die de bevolking of het milieu in een regio kunnen treffen. Ook heeft het bestuur de taak om het personeel, dat betrokken is bij het bestrijden van rampen en crises in hun regio, te voorzien

van informatie. Evenals over de risico's die hun inzet bij die bestrijding kan hebben voor hun gezondheid en welke voorzorgsmaatregelen het bestuur hiervoor heeft getroffen. De burgemeester is verantwoordelijk voor het informeren van het betrokken personeel tijdens de bestrijding van een ramp of crisis.

Informatievoorziening aan de bevolking

Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan de bevolking over de rampen en crises die een regio kunnen treffen. Ook informeert het bestuur de bevolking over de maatregelen die zijn getroffen om een ramp of crisis te voorkomen of te bestrijden of beheersing hiervan en over de daarbij te volgen gedragslijn.

Het veiligheidsbestuur kan daarbij (zowel voor als tijdens een crisis) gebruik maken van de kennis en middelen op het gebied van risico- en crisiscommunicatie van het Nationaal Crisiscentrum (NCC), dat op nationaal niveau aanspreekpunt is voor bestuurders tijdens een crisis.

Risicocommunicatie

Het bestuur van de veiligheidsregio heeft de verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening aan burgers over de rampen en crises die de bevolking en het milieu kunnen treffen en over de maatregelen die de overheid heeft getroffen ter voorkoming en bestrijding ervan. Dit laat onverlet de verantwoordelijkheden van een vakminister om binnen zijn domein specifieke informatie over mogelijke crises te geven. Communicatie dient

een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de bevolking. De risicocommunicatie dient te zijn gebaseerd op het risicoprofiel. In het beleidsplan staat hoe de risicocommunicatie binnen de regio wordt vormgegeven.

Crisiscommunicatie

Bij een daadwerkelijke ramp of crisis zorgt de burgemeester ervoor dat de getroffen bevolking in zijn gemeente op de juiste wijze wordt geïnformeerd en geeft hij onder meer de te volgen gedragslijn aan. Als de ramp of crisis een bovenlokaal karakter heeft, dan wordt de crisiscommunicatie in het RBT gecoördineerd. In het beleidsplan staat beschreven hoe de crisiscommunicatie binnen de veiligheidsregio wordt vormgegeven.

11

Bijstand
(artikel 51 Wv)

- De voorzitter van een veiligheidsregio kan in geval van een brand, ramp of crisis of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bijstand verzoeken aan de minister. Hij stelt de cdK hiervan in kennis.
- de minister kan de ambulancevervoerders een aanwijzing geven over de inzet van ambulances.
- In afwijking van het eerste lid kan de voorzitter van een veiligheidsregio een verzoek rechtstreeks richten tot de voorzitter van een aangrenzende regio, mits de crisisplannen van beide regio's afspraken daaromtrent omvatten en er sprake is van spoed. De voorzitter stelt van zijn verzoek de minister en de cdK in kennis.

Bijstand is een specifieke vorm van tijdelijke steunverlening en kan zowel personeel als materieel betreffen. De bijstand wordt verleend aan een veiligheidsregio in het kader van het bestrijden of beheersen van een brand, ramp of crisis. Als er onvoldoende regionale capaciteit is, dan doet de voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio een verzoek om bijstand aan de minister van BZK. De cdK wordt over de bijstandsaanvraag geïnformeerd. Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) adviseert de minister van BZK bij dit soort bijstandsaanvragen en is feitelijk belast met het regelen van de operationele uitvoering van de bijstandsverlening.

Het LOCC heeft in dit kader tot doel om bij dreigende en acute crises, grootschalige incidenten en evenementen met een bovenregionaal of nationaal karakter te komen tot een efficiënte en samenhangende inzet van mensen, middelen en expertise van brandweer, politie, GHOR en defensie. Het betreft situaties waarin de regionale grenzen worden overschreden en interregionale en/of internationale bijstand moet worden verleend. Het LOCC ondersteunt dan de veiligheidsregio's, de cdK's en de minister van BZK bij alle operationele aspecten. De kerntaak van het LOCC bestaat uit de regievoering op de bijstand- of steunverleningverzoeken en de operationele

afstemming tussen operationele diensten. Het LOCC draagt in genoemde situaties tevens zorg voor de landelijke operationele informatievoorziening.

Defensie heeft bij de ondersteuning een toegevoegde waarde als structurele veiligheidspartner met specialistische en unieke capaciteiten, waarmee in het buitenland ervaring is opgedaan in het kader van crisisbeheersingsoperaties. De civiel-militaire samenwerking is een belangrijke schakel in het verder vergroten van de nationale veiligheid en de crisisbeheersing in Nederland. Defensie garandeert capaciteiten voor binnenlandse inzet, onder operationele aansturing van het civiele gezag. Tevens beschikt de krijgsmacht over specialistische (militaire) middelen. Via het LOCC en het Nationaal Crisiscentrum (NCC; zie verder hoofdstuk 19) kan de civiel-militaire samenwerking tot stand worden gebracht.

(arti

Buitengewone
omstandigheden
(artikel 52 t/m 54 Wvfr)

12

- **In geval buitengewone omstandigheden kunnen op voordracht van de minister-president enkele artikelen uit de coördinatiewet in werking worden gesteld.**

Deze paragraaf van de Wet veiligheidsregio's betreft de bevoegdheden in buitengewone omstandigheden. Zij hebben dezelfde strekking als de artikelen 21, 22, 23 en 24 van de Wrzo, met dien verstande dat de toepassing van buitengewone bevoegdheden is verbreed tot crisisbeheersing. Als ultimum remedium kan de minister van BZK de bevoegdheden van de cdK en van de burgemeester in zijn geheel of gedeeltelijk naar zich toe te trekken. Dit gebeurt enkel wanneer bij koninklijk besluit de relevante wetsartikelen door de minister-president in werking zijn gesteld.

13

Financiële bepalingen (artikel 55 en 56 Wvr)

De veiligheidsregio wordt gefinancierd uit:

- bijdragen door gemeenten;
- bijdrage vanuit het Rijk.

Gemeentelijke bijdragen

Fysieke veiligheid is in de kern een lokale verantwoordelijkheid en vanwege de noodzakelijke betrokkenheid van de gemeenten zijn de veiligheidsregio's als verlengd lokaal bestuur vormgegeven. Dit is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat betekent onder meer dat de gemeenten een financiële bijdrage leveren in de kosten van de regio. De hoogte ervan wordt bepaald op basis van de begroting die het bestuur van de regio maakt. De gemeentelijke bijdrage wordt betaald uit de algemene uitkering die de gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen. Indien de gemeente de brandweertaak overdraagt aan de regio (niet wettelijk verplicht), zal de regio de kosten hiervan bij de regio in rekening brengen. De gemeentelijke bijdrage neemt hierdoor toe. Hierbij kan sprake zijn van diverse financieringsvormen, zoals bijvoorbeeld een dienstverleningsovereenkomst tussen de regio en de gemeente.

Bijdrage van het Rijk

Naast de gemeentelijke bijdragen, ontvangen de regio's ook een bijdrage van het Rijk. Hiermee wordt de betrokkenheid van het Rijk bij de rampenbestrijding in financiële zin tot uitdrukking gebracht. De laatste tijd vergroot het aandeel van de gemeenten als gevolg van de regionalisering van de brandweer. Het rijksaandeel in de bekostiging van de veiligheidsregio's is vormgegeven in de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Hiervoor zijn in het Besluit veiligheidsregio's nadere regels gesteld (zie deel III, hoofdstuk 8).

De financiële verhouding tussen het Rijk en de regio's heeft drie kenmerken die samenhangen met de hybride financiering van de veiligheidsregio's. In de eerste plaats is de bijdrage bedoeld voor alle onderdelen van het beleid van de veiligheidsregio's en de daarmee gemoeide taken. Binnen de kaders van de wet hebben de regio's bestedingsvrijheid. In de tweede plaats is de bijdrage één ongedeelde lumpsum. Deze is niet gebonden aan de taken van de sectoren brandweer en GHOR en is ook niet kostendekkend op onderdelen van de bedrijfsvoering. Het bestuur is verantwoordelijk voor de allocatie van de middelen en draagt zorg voor een sluitende begroting via de gemeentelijke bijdragen. Het derde kenmerk is dat de verantwoording zich beperkt tot hoofdlijnen, waardoor de administratieve lasten voor de regio's gering zijn. Aansluiting is gezocht

bij de regelgeving in het kader van de deregulering.

Overigens is in de Wet veiligheidsregio's wel de mogelijkheid geschapen om aan de bijdrage bepaalde voorwaarden te verbinden. Zoals bijvoorbeeld afspraken over landelijke doelstellingen. Gelet op de kenmerken van de bijdrage zal hier terughoudend mee worden omgegaan. De omvang van de rijksbijdrage heeft de afgelopen jaren een gestage groei gekend, waarmee in financiële zin invulling is gegeven aan het Bestuursakkoord VNG-Rijk om de veiligheidsregio's te versterken. De omvang in 2011 bedraagt ca 130 mln. De totale kosten van de brandweer en rampenbestrijding in Nederland bedraagt per jaar ruim 1 mrd.

Toezicht
(artikel 57 t/m 65 Wv)

14

Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (Inspectie OOV):

- toetst de wijze waarop de veiligheidsregio, een gemeente of een ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot de brandweerzorg, de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- doet onderzoek naar incidenten, tenzij de Onderzoeksraad voor veiligheid een onderzoek instelt;
- heeft toezicht op de kwaliteit van opleidingen.

De veiligheidsregio's dienen te voldoen aan de eisen uit de Wet veiligheidsregio's en de daarop gebaseerde besluiten, zoals het Besluit veiligheidsregio's. De Inspectie OOV, van het ministerie van BZK toetst periodiek in hoeverre de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing per veiligheidsregio op orde is.

De Inspectie OOV heeft in april 2010 de 'staat van de rampenbestrijding' uitgebracht. Eind 2012 zal de Inspectie OOV opnieuw een dergelijke 'staat van de rampenbestrijding' uitbrengen. Tussentijds toetst de Inspectie OOV de voortgang in de veiligheidsregio's. Ook houdt de inspectie naar aanleiding van actualiteiten en andere ontwikkelingen thematische onderzoeken. De bevindingen daaruit worden meegenomen in een tussentijdse stand van zaken eind 2011. Toezicht door de Inspectie OOV kan periodiek en voor verschillende onderdelen plaatsvinden. Bijvoorbeeld naar de wijze waarop een veiligheidsregio, een gemeente of ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de volgende taken: het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden en beheersen van een brand, ramp of crisis. De Inspectie OOV oefent daarbij een signalerend toezicht uit.

Het toezicht van de Inspectie OOV valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van BZK. De inspectie rapporteert haar bevindingen aan de minister van BZK en zendt de rapportages naar de commissarissen der Koningin.

Om de gewenste effecten te bereiken stuurt de Inspectie OOV haar rapportages overigens ook naar alle bestuurlijk verantwoordelijken, democratische controleorganen en andere belanghebbenden.

Interventie

Als de Inspectie OOV tekortkomingen constateert in de taakuitvoering van een veiligheidsregio, dan wordt dit gerapporteerd aan de minister van BZK. De eerste verantwoordelijkheid om deze geconstateerde gebreken op te lossen, ligt bij het bestuur van de betrokken veiligheidsregio.

Indien de regio in gebreke blijft, kan de cdK als uiterste middel een aanwijzing geven. De cdK geeft een aanwijzing in de hoedanigheid van rijksorgaan. De cdK geeft deze aanwijzing slechts met instemming van de minister van BZK. De rol van de cdK is vastgelegd in de Ambtsinstructie commissaris van de Koning (deel II).

De paragrafen 15 en 16 van de Wet veiligheidsregio's worden in deze brochure niet behandeld. Graag verwijzen wij u naar de geconsolideerde tekst van de Wet veiligheidsregio's in deel II van dit drieluik.

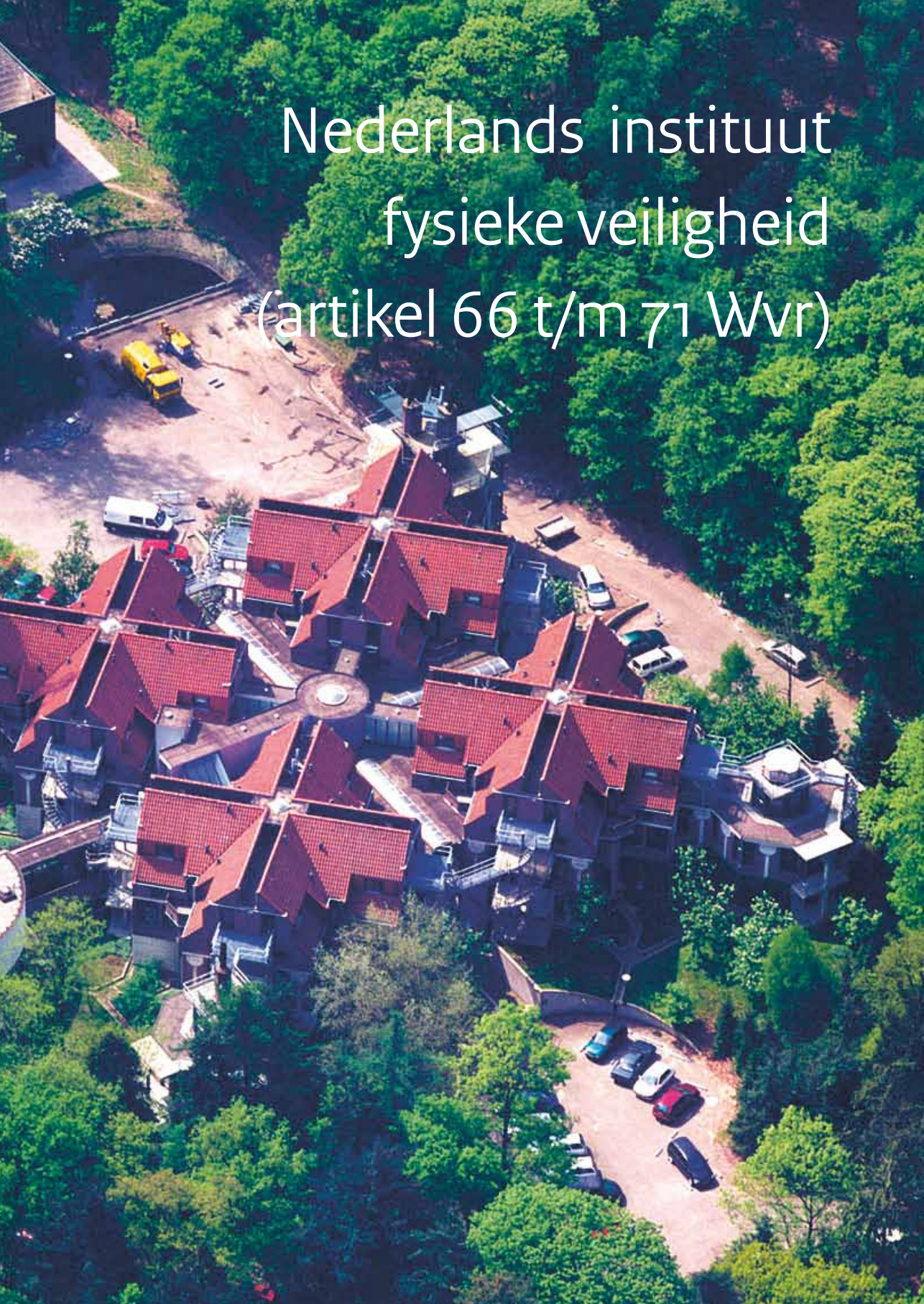
Paragraaf 15 Wvr: Binnentreden (art. 62 Wvr)

Paragraaf 16 Wvr: Sancties (art. 63 tm 65 Wvr)

17

Nederlands instituut
fysieke veiligheid
(artikel 66 t/m 71 Wv)

- **Er is een Nederlands instituut fysieke veiligheid (NIFV);**
- **Het NIFV heeft een aantal wettelijke en niet-wettelijke taken op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.**

De missie van het NIFV is: Met actuele kennis, advisering, toegepast onderzoek, vraaggerichte opleidingen en oefeningen en leiderschapsontwikkeling helpt het NIFV professionals binnen de brandweer, GHOR en crisisbeheersing, beleidsmakers en bestuurders zich optimaal voor te bereiden om de fysieke veiligheid van onze samenleving te borgen.

In de Wet veiligheidsregio's is een aantal wettelijke en niet-wettelijke taken op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening aan het NIFV toebedeeld.

De wettelijke taken zijn:

- het verzorgen van officiersopleidingen voor de brandweer en de ontwikkeling van de les- en leerstof hiervoor;
- het ontwikkelen en in stand houden van expertise door middel van het verzamelen en beheren van relevante kennis en zo nodig door het verrichten van toegepast wetenschappelijk onderzoek;
- het ter beschikking stellen van de verzamelde informatie en expertise aan organisaties werkzaam op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening;
- het verwerven, beheren en aan veiligheidsregio's c.q. gemeentelijke brandweren beschikbaar stellen van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. Voor de politie voert het NIFV deze taak uit met betrekking tot bijzonder materieel en bijzondere uitrusting.

Het NIFV mag op commerciële basis ook een aantal niet-wettelijke taken uitvoeren op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening :

- het ontwikkelen van lesstof, oefenstof en leerstof voor en het verzorgen van andere opleidingen (dan de officiersopleidingen van de brandweer);
- het werven en selecteren van kandidaten voor opleidingen;
- het organiseren van oefeningen;
- het verrichten van andere activiteiten ter bevordering van de deskundigheid van personen en het functioneren van organisaties;
- het verrichten van onderzoek en adviseren van derden.

Ne
bra
(artil

18

ederlands bureau
ndweereexamens
kel 72 t/m 75 Wvr)

- **Er is een Nederlands bureau brandweereexamens (Nbbe)**
- **Het Nbbe heeft een aantal wettelijke en niet wettelijke taken.**

Het Nbbe heeft in de Wet veiligheidsregio's de volgende wettelijke taken gekregen:

- het zorgen voor de ontwikkeling, de uitvoering, de organisatie en de afneming van een rijksexamen voor de brandweeropleidingen;
- het afgeven van vrijstellingen en certificaten;
- het vaststellen van de uitslag van een examen en het adviseren aan de minister van BZK over het afgeven van een diploma.

Het Nbbe mag ook een aantal niet-wettelijke taken uitvoeren op commerciële basis:

- het zorgen voor de ontwikkeling, de uitvoering, de organisatie en de afneming van een examen voor andere opleidingen op het gebied van brandweezorg en rampenbestrijding; alsmede het afgeven van vrijstellingen, certificaten en diploma's;
- het ontwikkelen, in stand houden en beschikbaar stellen van expertise met betrekking tot de examinering van opleidingen op het gebied van brandweezorg en rampenbestrijding.

De paragrafen 19 en 20 van de Wet veiligheidsregio's worden in deze brochure niet behandeld. Graag verwijzen wij u naar de geconsolideerde tekst van de Wet veiligheidsregio's in deel II van dit drieluik.

*Paragraaf 19 Wvr: Invoerings- en overgangsbepalingen
(art. 76 t/m 80 Wvr)*

Paragraaf 20 Wvr: Slotbepalingen (art. 81 en 82 Wvr)

19

Sturing rijksoverheid

(samenvoegsel van diverse artikelen uit de

Wvr - volgt niet de opbouw van de wet)

De rijksoverheid kan verschillende eisen en regels aan de veiligheidsregio's stellen, zoals:

- **landelijke kwaliteitseisen, waarborg minimaal kwaliteitsniveau**
- **regels over de samenwerking tussen veiligheidsregio's, regionale politiekorpsen, KLPD en Kmar.**

De rijksoverheid heeft verschillende sturingsmogelijkheden door eisen en regels te stellen aan de veiligheidsregio's.

Regels over samenwerking

(artikel 20 Wvr)

De rijksoverheid kan regels stellen ten aanzien van de samenwerking tussen veiligheidsregio's en regionale politiekorpsen, het Korps landelijke politiediensten (KLPD) en de Koninklijke marechaussee (Kmar). Dergelijke regels kunnen bepaalde aspecten of taakgebieden betreffen waarbij uniformiteit van de uitvoering essentieel is en de totstandkoming van verschillende convenanten tussen betrokken partners niet adequaat is. Wanneer de regels de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde raken of overige justitiële taken, dan geven de ministers van BZK en Justitie deze gezamenlijk. Regels betreffende de KMar zullen in overeenstemming met de minister van Defensie worden geformuleerd.

Landelijke coördinatie bij crises

(artikelen 39 t/m 44

en 52 t/m 54 Wvr)

Bij een landelijke crisis kunnen ministers gemeenten taken opdragen. Dit is bijvoorbeeld gebeurd bij de griep пандemie in 2009, waarbij de minister van VWS burgemeesters opdracht gaf tot het organiseren van een griepvaccinatie voor kinderen. Veiligheidsregio's kunnen bij de uitvoering van deze taken worden betrokken.

Tijdens bovenregionale of nationale crises, die meerdere ministers aangaan, wordt de bestuurlijke coördinatie overgenomen door het Nationaal Crisiscentrum (NCC). Het NCC coördineert de totstandkoming van de besluitvorming door de ministeriële commissie Crisisbeheersing (MCCB) en de landelijke crisiscommunicatie - via het Nationaal Voorlichtingscentrum. Het NVC is hierbij het informatieknooppunt voor alle bestuurlijke vragen over crisisbeheersing voor veiligheidsregio's, gemeenten, provincies en andere veiligheidspartners. De veiligheidsregio is een belangrijke partner in de informatie-uitwisseling tussen het Rijk en de gemeenten. De minister van BZK kan, indien het algemeen belang dit dringend eist, bevoegdheden, geheel of ten dele aan zich trekken dan wel een andere autoriteit daarmee geheel of ten dele belasten (artikel 53 en 54 Wvr).

Bij een nationale crisis, bijvoorbeeld bij een terroristische aanslag, kan het LOCC uitgebreid worden (opschaling) tot de zogeheten Landelijke Operationele Staf (LOS). Deze heeft de taak namens de bij de nationale crisis betrokken operationele diensten een gezamenlijk operationeel advies te leveren. Dit advies kan betrekking hebben op de beschikbaarheid van mensen en middelen ten behoeve van nationale rampenbestrijding en crisisbeheersing en op de operationele uitvoerbaarheid en consequenties van bestuurlijke besluiten. De LOS is gekoppeld aan de ministeriële commissie Crisisbeheersing. Uitgebreide informatie over de verantwoordelijkheden en rollen die verschillende instanties en overheden hebben bij het bestrijden van crises is te vinden in het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (NHC).

20

Bijlage

Algemeen gehanteerde afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Bp	Besluit personeel veiligheidsregio's
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
Bvr	Besluit veiligheidsregio's
cdK	commissaris der Koningin
CRAS	Centraal Registratie- en Aanmeldpunt voor Schade (schadeafhandeling)
CRIB	Centraal Registratie en Inlichtingen Bureau (slachtofferregistratie)
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HID	Hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat
HOvJ	Hoofdofficier van Justitie
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
KLPD	Korps landelijke politiediensten
Kmar	Koninklijke marechaussee
KNBRD	Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen
KNRM	Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum
Nbbe	Nederlands bureau brandweerexamens
NCC	Nationaal Crisiscentrum
OM	Openbaar Ministerie
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBR	Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding
RBT	Regionaal beleidsteam
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
ROL	Regionaal operationeel leider
ROT	Regionaal operationeel team
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
vtsPN	Voorziening tot samenwerking Politie Nederland
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wet GHOR	Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wkr	Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wrzo	Wet rampen en zware ongevallen
Wvr	Wet veiligheidsregio's

Enkele definities

Ramp: een zwaar ongeval of andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd. Een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Rampenbestrijding: het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio treft met het oog op een ramp, het voorkomen van een ramp en het beperken van de gevolgen van een ramp.

Crisis: een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

Crisisbeheersing: het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio in een crisis treft ter handhaving van de openbare orde, indien van toepassing in samenhang met maatregelen en voorzieningen die op basis van een bij of krachtens enige andere wet toegekende bevoegdheid ter zake van een crisis worden getroffen.

Meer informatie

Deze brochure is een uitgave van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en is het eerste deel van een drieluik over de Wet veiligheidsregio's. Deel I biedt algemene informatie over de Wet veiligheidsregio en volgt daarbij de indeling van de wet. Deel II bestaat uit de geconsolideerde tekst van de Wet veiligheidsregio's en de Ambtsinstructie commissaris van de Koning. Het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's zijn te vinden in Deel III.

In de uitklap van deze brochure vindt u een overzicht van alle delen uit dit drieluik en andere informatiebronnen.

Het ministerie organiseert samen met het Veiligheidsberaad expertmeetings en andere netwerk- en informatiebijeenkomsten waarbij kennis en ervaring uitgewisseld worden tussen de veiligheidsregio's onderling, tussen veiligheidsregio's en partners, stakeholders en andere belanghebbenden, zoals vitale partners als: drinkwater- en energiebedrijven. Sinds mei 2009 geven Veiligheidsberaad en BZK in samenwerking met brandweer, GHOR, VNG en vtsPN de informatiekant 'De Veiligheidsregio' uit.

Het Veiligheidsberaad wordt ondersteund door het Bureau Veiligheidsberaad.

Het Bureau vormt tevens het aanspreekpunt voor de veiligheidsregio's en gemeenten. Voor meer informatie over de samenstelling en prioriteiten van het Veiligheidsberaad en het Bureau Veiligheidsberaad kunt u contact opnemen met het secretariaat via info@veiligheidsberaad.nl Of kijk op www.veiligheidsberaad.nl

